

Komunitní plánování sociálních služeb na Domažlicku

Setkání „u kulatého stolu“

Datum: 29.9.2020

Místo konání: Sokolovna MKS „Modrá Hvězda“, Masarykova 243, Kdyně

Přítomní: Adamovská Jana – OSVZ MěÚ Domažlice
Antoš Stanislav – místostarosta města Domažlice
Denk Lukáš – Dům seniorů Kdyně
Eberlová Tereza – CpKP ZČ
Javorská Jana – OSVZ MěÚ Domažlice
Lukášková Miroslava – Domácí péče Domažlice
Němečková Kateřina – Městys Koloveč, pečovatelská služba, Centrum Jana
Paidarová Michaela – CZP PK, pracoviště Domažlice, Domácí péče Domažlice
Pitáková Jitka – Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb
Raffel Ondřej – CpKP ZČ
Routová Lucie – Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb
Říhová Věra – město Kdyně
Stahlová Veronika – Diakonie Západ, Adité pro náhradní rodiny
Stauberová Lenka – MěÚ Kdyně
Švábová Adéla – Tichý svět
Ticháčková Lenka – UCHO, z.s.
Urbanová Eliška – Městské kulturní zařízení, Komunitní centrum
Vísnerová Lucie – Dům seniorů Kdyně
Vlčková Milena – MěÚ Domažlice

Wendlová Michaela – Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb Domažlice

Program setkání:

1. Prezentace služby domov se zvláštním režimem Clementas Janovice, s.r.o.
2. Prezentace projektu Pro všechny organizace Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb
3. Naplňování Realizačního plánu na rok 2020 (opatření 1, 2, 4, 5, 6, 7) a informace a novinky ze sociálních služeb
(rozvoj pečovatelské služby, rozvoj služeb pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi, rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním, zajištění pobytových služeb pro seniory či osoby se zdravotním postižením, zajištění místa pro setkávání aktivních seniorů, podpora doučování a rodičovských kompetencí v oblasti vzdělávání dětí)
4. Kapacita pobytových služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením
5. Různé a diskuze

Ad 1. Prezentace služby domov se zvláštním režimem Clementas Janovice, s.r.o.

V úvodu setkání prezentoval ředitel Lukáš Bardon službu domov se zvláštním režimem Clementas Janovice, s.r.o. Služba je poskytována od ledna 2020. Cílovou skupinou jsou primárně senioři s demencí, průměrný věk je 81, 82 let.

Zařízení se nachází v rozvojové zóně v Janovicích nad Úhlavou. Kapacita je 229 lůžek, v současné době službu využívá cca 65 klientů. Klienti jsou přijímáni postupně s ohledem na potřebné

organizační zajištění služby (i v souvislosti s přijímáním nových zaměstnanců). V zařízení jsou k dispozici jedno, dvou a třílůžkové pokoje s vlastním soc. zařízením. Po domluvě je možné mít v zařízení domácí zvířata (kočka, pes). Klienti jsou převážně z Plzeňského kraje a také ze severu Jihočeského kraje. Zařízení přijímá klienty i ze vzdálenějšího okolí.

Jedná se o soukromého poskytovatele sociální služby. Služba zatím není v síti poskytovatelů pro Plzeňský kraj. Poskytovatel spolupracuje s místními terénními pečovatelskými službami.

Dotaz: Jaká je úhrada za službu?

Platba je rozdělena na základní a nadstandard, ceník je uveden na webových stránkách. Poskytovatel nemá žádná dotovaná lůžka, jedná o dotacích se samosprávami. Pokud by byla lůžka dotovaná (od kraje či obcí), je schopen rezervovat lůžko pro konkrétní obec.

Dotaz: Jaká je cílová skupina? Jen lidé s demencemi nebo i s psychiatrickými diagnózami?

Limitem je, kdyby zájemce potřeboval v podstatě dohled lékaře, za takovéto situace službu poskytnout nelze. Jinak je cílová skupina otevřená, i např. osoby s přidruženými psychiatrickými diagnózami apod. Zařízení má vlastního lékaře, geriatricku, spolupracuje s psychiatrem. Zatím se nestalo, že by byl zájemce o službu odmítnut kvůli zdravotnímu stavu.

Ad 2. Prezentace projektu Pro všechny organizace Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb

V další části setkání prezentoval Ing. Jan Suastika projekt Pro Všechny podporující neformálně pečující ženy 50+. Úzce spolupracuje s pečovatelskou službou Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb a s městem Kdyní a je financován z dotací.

Klientem může být žena ve věku 50 let a výše, která pečuje o závislou osobu ve 2. a vyšším stupni PnP a bydlí v regionu MAS Pošumaví nebo na území Dobrovolného svazku obcí Kdyňsko. Momentálně jsou klienti z okolí Kdyně a Klatov.

V rámci podpory je klientkám nabízena konzultace zdravotní sestry či základní pomoc, dále podpora psycholožky, která může za klienty dojet, příp. je možné poskytnout tablet a konzultaci poskytnout na dálku. K dispozici je také poradenství sociální pracovníce a pomoc s komunikací s úřady dle požadavků klientek (např. s ÚP v případě možnosti lepšího zaměstnání, polovičního úvazku apod. dále ohledně vyřízení příspěvků a dávek). Služby jsou poskytovány zdarma.

Projekt lze nabízet novým pečujícím, např. v náhlých situacích (péče o manžela, který dostal mrtvičku), stejně tak ženám, které už pečují a jsou otevřeny pomoci, a ženám, které jsou již pomocí vysílené. V rámci projektu jsou již zaznamenány příklady dobré praxe.

Dotaz: Projekt je určen jen pečujícím ženám? Jak je to s časovou realizací projektu?

Ano, do projektu se mohou zapojit jen pečující ženy. Projekt běží od září 2019 do září 2021, přičemž nyní bylo požádáno o posunutí realizaci projektu do konce roku 2021.

Ad 3. Naplňování Realizačního plánu na rok 2020 (opatření 1, 2, 4, 5, 6, 7) a informace a novinky ze sociálních služeb

Další část setkání byla věnovaná novinkách ze sociálních služeb a naplňování Realizačního plánu na rok 2020, konkrétně následujících opatření:

❖ Opatření 1: Rozvoj pečovatelské služby

Městys Koloveč:

Neotevřením základní sítě poskytovatelů služeb v letošním roce se uzavřely dveře rozvoji pečovatelské služby. Přesto rozvoj služby, jak kvalitativní, tak kvantitativní na Kolovečsku bude díky panu starostovi pokračovat - když se podaří vše podle plánu, tak by služba byla nadále od ledna 2021 poskytována ve stavu 2 pečovatelky plus navýšení soc. pracovnice na 0,5 úvazku. Koloveč udělá vše pro to, aby potřebné dofinancování proběhlo, i z vlastních prostředků obce. Ale stávající situace není příliš udržitelná, samosprávní rozpočty nejsou tak velké. Služba již má kapacity v rozvojové síti, ale je potřebný přesun do základní sítě – nejdříve je možné požádat o navýšení v základní síti pro rok 2022, pokud bude síť otevřena v příštím roce, ale je otázka, jak to bude s výší finančních prostředků. Ideální by byly 4 pečovatelky na prostřídání a zabezpečení víkendů či večerních hodin, aktuálně hodně dobrovolnicí paní Němečková. Aktuálně služba nemá klienta s potřebou víkendové péče.

Během jarního nouzového stavu a mimořádných opatření probíhalo vše celkem nadstandardně, zapojení bylo veliké.

Kvalita služby se navyšuje dle potřeb klientů – potřebná péče je nastavována individuálně dle potřeb klienta i rodinných příslušníků. Služba zaznamenává poptávku po péčových úkonech, péče je zajišťována v domácnostech i vícekrát denně. Důležité je dlouhodobě dělat reklamu, dávat o sobě vědět, ukazovat, co služba dělá a komu může co nabídnout. Zároveň je nezbytné finanční pokrytí služby. Ceny za služby se zřejmě budou navyšovat. Tím, že se jedná o obecní pečovatelskou službu, bude chtít obec i nadále službu poskytovat pro své občany za nižší ceny, než jaké jsou dané vyhláškou.

Služba vnímá velký posun po poptávce po pečovatelské službě v porovnání s minulým rokem - rodiny samy volají, že potřebují péči či podporu při péči, chtějí se např. vrátit do práce, hodně se to posouvá.

Domácí péče Domažlice:

Situace je stejná jako u Kolovče – nevíme co bude, kolik bude mít kraj peněz a jak budeme schopni službu poskytovat. Aktuální je ohrožení Covidem – pokud onemocní pečovatelky, nebude, kdo by službu zajišťoval.

Co se týče kvality, pokud klienti potřebují rozšířit služby, tak se to děje. Pokud má služba dost personálu, tak nemůže být problém zajistit u klienta službu i např. 4x denně. Víkendové služby jsou aktuálně zajišťované hodně (i 3-4 pečovatelky na víkend).

Služba potvrzuje zájem a poptávku po pečovatelské službě, možná i v souvislosti s Covidem a možným nepřijímáním klientů v pobytových zařízeních.

Ohledně přijímání nových klientů do pobytových zařízení uvedla ředitelka Domu seniorů Kdyně, že v při jarním nouzovém stavu byly v domově zakázané návštěvy. Aktuálně jsou povolené při dodržování pravidel (pobyt venku, ochranné pomůcky atd.). Zařízení má obavy z karantény – pokud by bylo hodně pracovníků v karanténě, bylo by velmi komplikované zajistit péči a zavřít zařízení nelze. Pracovníci se tak snaží minimalizovat možná rizika nákazy. Noví klienti jsou přijímáni po celou dobu, přestalo platit nařízení negativního testu. V současné době jsou noví klienti, stejně tak jako klienti přicházející z hospitalizací, přijímáni preventivně na izolaci, ke kterým slouží provizorně 2 lůžka odlehčovací služby, kterou zařízení od 1.1.2020 provozuje (odlehčovací služba je tedy pozastavena). A čeká se na aktuality v souvislosti s plánovaným vyhlášením nouzového stavu.

Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb:

Od jara služba zaznamenává vyšší poptávku, pracovníce jsou dost vytížené. Přibývá klientů s péčí, někdy i více návštěv denně, rozvíjí se spolupráce s rodinou. Pracovnice reflektují individuální potřeby klientů a rodin. Zaměřuje se nyní na zajištění odborné pomoci – psycholog, fyzioterapeut apod. Tímto směrem se nyní služba ubírá. Dále se také více zaměřuje na komunikaci s veřejností – co pečovatelská služba dělá, proč tu je a co mohou zájemci a klienti očekávat, dle pozitivní zpětné vazby se komunikace daří.

Město Bělá nad Radbuzou, Město Hostouň:

CpKP se telefonicky spojilo s pečovatelskými službami – vše běží, potřeba rozvoje (co do provozní doby či kvality) není zaznamenána.

Shrnutí:

- ✓ Pečovatelské služby zaznamenávají nárůst poptávky – došlo k prolomení nepřilíš velkého zájmu na straně občanů.
- ✓ Do budoucna je v souvislosti s rozvojem služby důležité dlouhodobě informovat veřejnost o službě a její nabídce, zajištění finanční podpory a také zajištění kvalitních pracovníků.

❖ Opatření 2: Rozvoj služeb pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi

Rozvoj služeb rané péče:

Informace budou zjištěny od organizací rané péče.

Zajištění služeb pro odlehčení rodin pečujících o zdravotně postižené děti:

Co se týče služeb pro odlehčení rodin, došli jsme při různých jednáních k tomu, že pečovatelská služba v tomto nemůže příliš pomoci – rodiny nejvíce potřebují pomoc s péčí o dítě a ne až tak o domácnost (např. zajištěním úklidu, nákupu, oběda). Osobní asistenci, která by mohla pomoci, v kraji zajišťuje HEWER, který na Domažlicku dlouhodobě klienty nemá, a aktuálně organizace nemůže nabírat nové klienty z kapacitních důvodů (navýšení kapacit není možné z finančních důvodů). Jiná terénní služba v regionu aktuálně nepůsobí. Možnou inspirací je projekt realizovaný v jižních Čechách organizací Děti úplňku zaměřující se podporu rodiny s dětmi s autismem, tzv. homesharing, v rámci kterého tráví postižené děti pravidelně určitý čas v jiných rodinách, což umožňuje odpočinek pečujícím a navazování nových vztahů a zkušeností pro děti i zúčastněné rodiny. Projekt byl převzat ze zahraničí a nyní byl pilotně odzkoušen s tím, že do budoucna by ho organizátoři rádi rozšířili i na další/jiná postižení. Další inspirací může být registrovaná terénní odlehčovací služba pod ranou péčí v Karlovarském kraji, i když zahájit a udržet provozování nové služby je v našem kraji dosti náročné.

Zachování a rozvoj dalších služeb pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi:

Služby Centra Ouško se nepodařilo zachovat, byly ukončeny v roce 2019. Aktuálně cca 15 rodin z regionu dojíždí za potřebnými službami do Prahy, bližší služba není. Potřeba služeb pro místní rodiny trvá.

❖ Opatření 4: Rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním

Informace budou zjištěny od Diecézní charity Plzeň.

❖ **Opatření 5: Zajištění pobytových služeb pro seniory a osoby se zdravotním postiženými**

Přestavba objektu v Domažlicích na DZR:

Přestavba se zatím nebude realizovat z finančních důvodů a nelze říct, jak to bude vypadat v budoucnu, kdy by na to finance mohly být. Do konce volebního období (2 roky) se to určitě nestane.

Potřeba odlehčovací služby v rámci domova se zvláštním režimem:

Potřeba trvá. Zkušenosti s odlehčovací službou z Domu seniorů Kdyně: od 1.1.2020 zařízení poskytuje odlehčovací službu v kapacitě 2 lůžka. Poptávka je nárazová – v létě a v zimě kvůli dovoleným. Využití služby je komplikované s ohledem na pandemii zatím posuzovat (velká poptávka po službě zatím nebyla zaznamenána). Problematické je, pokud se jedná o klienta s demencemi – adaptace klienta chvíli trvá, navíc zařízení je otevřené (přístupné pokoje, chodby), odlehčení tedy spíše pro 1. a 2. stupeň závislosti.

Možnosti případného zajištění služby v Clementas Janovice: odlehčovací služba je velmi zatěžující a náročná. Plzeňský kraj vyjádřil neurčitou poptávku po této službě. Zařízení má dostatečné kapacity, které chce využít v závislosti na potřebách regionu (na poptávce od samosprávy, kraje, obcí či regionu). Situaci nyní komplikuje pandemie.

❖ **Opatření 6: Zajištění místa pro setkávání aktivních seniorů**

Prostory pro setkávání (jak seniorů, tak neslyšících) by byly v Komunitním centru Domažlice, kde je k dispozici klub, který by se dal pro tyto účely využít. Je třeba, aby se zájemci přišli na prostory podívat, v klubu se budou konat nárazové akce (přednášky, vzdělávání pěstounů apod.) CpKP předá kontakt na paní Urbanovou.

❖ **Opatření 7: Podpora doučování a rodičovských kompetencí v oblasti vzdělávání dětí**

Doučování realizuje v regionu Člověk v tísní a také Diakonie Západ v klubu Fontána. Klub je v provozu od 12.30 do 17 hod., kapacit je dostatek. Zároveň se v rámci organizace rozšířila možnost doučování online i prezenční formou prostřednictvím projektu, který poběží do konce roku, ale zřejmě se bude žádat o jeho prodloužení. Potřeby doučování se daří v rámci organizace naplňovat. Co se týče Člověka v tísní, doučování probíhá stále, aktuálně se ozývá i dost dobrovolníků, hodně probíhá online forma, probíhá také zapůjčování počítačů a řešení internetového připojení pro rodiny, kde je nějaký problém – požadavky na doučování se aktuálně daří uspokojovat.

Ad 4. Kapacita pobytových služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Z webové aplikace Plzeňského kraje byly zjištěny aktuální počty žádostí do pobytových zařízení v ORP Domažlice, neuspokojených z kapacitních důvodů. Jedná se o **31 žádostí (bez duplicit) do domova se zvláštním režimem a 168 žádostí (bez duplicit) do domova pro seniory**. Dle konzultace na krajském úřadu by se mělo jednat víceméně o akutní žádosti, tzn. že žadatelé by do služby nastoupili v případě volné kapacity. Do webové aplikace nezadávají data všichni poskytovatelé služeb, povinné je to pro zařízení v základní síti. Zároveň ne všichni klienti dají souhlas s uchováním osobních údajů, webová aplikace tak nezahrnuje všechny akutní žádosti o poskytnutí služby.

Mohou být vysoké počty žadatelů o domov pro seniory způsobené tím, že lidé neví o možnosti terénních služeb v domácnosti (pečovatelská služba), proto je tak velký zájem o pobytové služby? Jedná se o žadatele s vyšším stupněm příspěvku na péči, kdy pečovatelská služba již nemusí být

dostačující? Informace z pečovatelských služeb: lidé o pečovatelské službě spíše ví, spousta jich službu využívá, ale lidi vnímají pobytovou službu jako službu, která je tu hned, když dojde k akutnímu zhoršení stavu, nebo jako řešení při obavě, že zůstanou doma sami. Častým důvodem podání žádosti do pobytového zařízení je, že lidé nezvládají život v domku na vesnici, ani při využití pečovatelské služby. Důvodem dlouhodobě velké poptávky mohou být také demografické faktory, jako stárnutí populace apod.

Ad. 5 Různé a diskuze

Problematika umístění lidí se sluchovým postižením do pobytových služeb

Tichý svět, který poskytuje služby pro neslyšící osoby, vč. provozování tzv. Tiché linky sloužící pro online tlumočení a přepis, nabízí spolupráci pobytovým službám v případě, když by jejich klientem byla neslyšící osoba.

Plánované setkání ke kpss 22. 10. 2020 v Poběžovicích bylo přesunuto dle možností a aktuální situace na listopad. Aktuální informace jsou k dispozici zde: <https://www.domazlice.eu/socialni-sluzby/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/aktualne/>.

Zpracoval: Ondřej Raffel, CpKP ZČ

Ověřila: Tereza Eberlová, CpKP ZČ